VIII kadencja

SEJM RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

KANCELARIA SEJMU
Biuro Komisji Sejmowych

PEŁNY ZAPIS PRZEBIEGU POSIEDZENIA

■ **KOMISJI SPRAWIEDLIWOŚCI I PRAW CZŁOWIEKA (NR 107)**

z dnia 23 listopada 2017 r.

Pełny zapis przebiegu posiedzenia

Komisji Sprawiedliwości i Praw Człowieka (nr 107)

23 listopada 2017 r.

Komisja Sprawiedliwości i Praw Człowieka, obradująca pod przewodnictwem posła **Stanisława Piotrowicza (PiS),** przewodniczącego Komisji, rozpatrzyła:

– rządowy projekt ustawy o zmianie ustawy – Kodeks postępowania karnego oraz niektórych innych ustaw (druk nr 1931).

W posiedzeniu udział wzięli: **Marcin Warchoł** podsekretarz stanu w Ministerstwie Sprawiedliwości wraz ze współpracownikami.

W posiedzeniu udział wzięli pracownicy Kancelarii Sejmu: **Daniel Kędzierski**, **Dawid Ożóg** – z sekretariatu Komisji w Biurze Komisji Sejmowych, **Katarzyna Abramowicz**, **Tomasz Czech, Piotr Podczaski** – legislatorzy z Biura Legislacyjnego.

Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):

Otwieram posiedzenie Komisji Sprawiedliwości i Praw Człowieka**.** W porządku dziennym dzisiejszego posiedzenia mamy rozpatrzenie rządowego projektu ustawy o zmianie ustawy – Kodeks postępowania karnego oraz niektórych innych ustaw (druk nr 1931). Stwierdzam, że Komisja dysponuje kworum niezbędnym do podejmowania uchwał. Czy są uwagi do zaproponowanego porządku dziennego dzisiejszego posiedzenia? Nikt uwag nie zgłasza, a zatem stwierdzam, że Komisja zaakceptowała zaproponowany porządek obrad.

Bardzo serdecznie pragnę powitać przybyłych na dzisiejsze posiedzenie gości. Witam przedstawicieli Ministerstwa Sprawiedliwości, a w szczególności pana ministra Marcina Warchoła, podsekretarza stanu. Witam pana Rafała Kierzynkę, naczelnika wydziału w Departamencie Legislacyjnym Ministerstwa Sprawiedliwości, witam panią Alicję Klamczyńską, głównego specjalistę w Departamencie Legislacyjnym Ministerstwa Sprawiedliwości. Witam panie i panów posłów. Witam także przedstawicieli Biura Legislacyjnego i sekretariatu Komisji.

Przypomnę, że pierwsze czytanie rozpatrywanego dzisiaj projektu ustawy o zmianie ustawy – Kodeks postępowania karnego, oraz niektórych innych ustaw odbyło się w dniu 8 listopada 2017 roku na posiedzeniu Sejmu. Marszałek Sejmu wyznaczył termin na przedstawienie sprawozdania przez Komisję do dnia 5 grudnia 2017 r. Z tego względu odbywamy już dzisiaj posiedzenie.

Czy są uwagi o charakterze generalnym do projektu ustawy? Nikt uwag nie zgłasza, a zatem przystępujemy do szczegółowego rozpatrzenia projektu ustawy.

Czy są uwagi do tytułu projektu ustawy? Nikt uwag nie zgłasza. Stwierdzam, że tytuł ustawy został przyjęty.

Przechodzimy do rozpatrzenia art. 1, do zmiany 1. Czy są uwagi do zmiany 1? Proszę bardzo przedstawiciela Biura Legislacyjnego.

Legislator Tomasz Czech:

Panie przewodniczący, mamy dwojakiego rodzaju uwagi. Pierwsza uwaga dotyczy dodania do Kodeksu postępowania karnego tzw. przypisu europejskiego. Proszę zwrócić uwagę, że do tej pory kilka aktów prawa UE było implementowanych do prawa polskiego, ale nie znalazło to odzwierciedlenia w dodaniu odnośnika do tytułu k.p.k. Dlatego mamy pewne zastrzeżenie, czy wprowadzenie takiego odnośnika nie będzie wzbudzało wątpliwości co do tego, czy Kodeks postępowania karnego implementuje również inne dyrektywy. Pozostaje takie rozwiązanie, żeby ewentualnie zgromadzić wszystkie pozo-

stałe dyrektywy, jak również decyzje ramowe, które były implementowane do Kodeksu postępowania karnego i w takim brzmieniu dodać do k.p.k. Drugi problem jest związany z samym sformułowaniem dotyczącym realizacji postanowień tej dyrektywy, które jest tutaj zaproponowane. Przypominam, że to nie jest oczywiście ta dyrektywa, która później jest przedmiotem całego projektu ustawy. To jest dyrektywa, która, jak napisane jest w uzasadnienie projektu, już jest zrealizowana przez Kodeks postępowania karnego, choć nigdy nie została wdrożona do polskiego prawa, ale nasze przepisy są z nią zgodne. Jak rozumiem, rząd postanowił użyć tutaj sformułowania sprzecznego z § 19a zasad techniki prawodawczej, iż niniejsza ustawa w zakresie swojej regulacji realizuje, a nie wdraża, tak jak w przypadku zaleceń wymaganych z § 19a zasad techniki prawodawczej. Jest to sprzeczne z tym paragrafem.

Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):

Bardzo proszę, panie ministrze, o odniesienie się do tych uwag.

Podsekretarz stanu w Ministerstwie Sprawiedliwości Marcin Warchoł:

Dziękuję bardzo. Panie przewodniczący, Wysoka Komisjo, panie mecenasie, jest to wynik uwzględnienia uwagi Ministerstwa Sprawa Zagranicznych, które bardzo upierało się przy tym rozwiązaniu. Oddam głos panu sędziemu, który powie więcej na ten temat. Jednak prosilibyśmy o przyjęcie tego rozwiązania w takim kształcie, który pan sędzia uzasadni.

Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):

Bardzo proszę panie naczelniku o zabranie głosu

Naczelnik wydziału w Departamencie Legislacyjnym MS Rafał Kierzynka:

Panie przewodniczący, Wysoka Komisjo, zgadzam się z tym, że jest to rozwiązanie nowatorskie, które, można powiedzieć, nie ma poprzedników, ale sytuacja jest specyficzna. Dlatego zaproponowaliśmy dodanie odnośnika w Kodeksu postępowania karnego, ponieważ chodzi o dyrektywę, która, w momencie jej przyjęcia przez UE, okazała się w całości zgodna z polskim systemem prawnym. Przepisy k.p.k. już poniekąd realizują postanowienia tej dyrektywy. Nie ma więc potrzeby nowelizacji żadnej ustawy, która wymagałaby przyjęcia, żeby wdrożyć przepisy tej dyrektywy, bo po prostu dyrektywa jest zgodna z naszym systemem prawnym, albo na odwrót, nasz system jest zgodny z dyrektywą.

Dlatego zaproponowaliśmy użycie odmiennego sformułowania, które ma podkreślić tę specyficzną sytuację. Dodaliśmy taki zapis w k.p.k. ponieważ nie ma żadnej ustawy wdrażającej. Z reguły wszystkie ustawy, które transponowały prawo Unii, miały tego rodzaju odnośniki. Znajdowały się one w ustawach zmieniających przepisy. Natomiast z powodu braku ustawy zmieniającej, bo nie ma potrzeby dokonania zmian, zaproponowaliśmy zastosowanie tego przepisu w k.p.k.

Chcę dodać, że jest to precedens, ale będzie to miało następstwa, ponieważ jest już kolejna dyrektywa dotycząca domniemania niewinności, która, zgodnie z naszym obecnym stanem wiedzy, jest w pełni zgodna z polskimi przepisami i również będziemy musieli, jak życzy sobie tego nie tylko MSZ, ale przede wszystkim Komisja Europejska, gdzieś odnotować, że pewne przepisy realizują postanowienia tej dyrektywy. Jest to propozycja, która rzeczywiście jest precedensowa, jednak prosiłbym bardzo o utrzymanie tego zapisu, gdyż jest on po prostu niezbędny z punktu widzenia naszych zobowiązań wobec Komisji Europejskiej.

Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):

Dziękuję bardzo, Pan poseł Janusz Sanocki zgłasza się do zabrania głosu. Bardzo proszę.

Poseł Janusz Sanocki (niez.):

Jestem przeciwnego zdania, ponieważ uważam, że następuję tu pewnego rodzaju inflacja naszego prawa. Robimy teraz precedens i w końcu wszystko będziemy do ustaw wpisywali. W końcu wpiszemy, co jest rzeczą oczywistą, że domniemanie niewinności w polskim prawie występuje. Proponowałbym jednak to wykreślić, bo skoro jest zgodne z polskim prawem, skoro są oświadczenia o tej zgodności, to tego nie dopisujmy. W efekcie, do każdej

ustawy będziemy musieli dopisywać, że jest zgodna z ramowymi decyzjami albo z dyrektywami Unii Europejskiej. Cierpimy na inflację prawa. Uchwalamy za dużo ustaw.

Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):

Proszę, panie ministrze, o odpowiedź.

Podsekretarz stanu w MS Marcin Warchoł:

Pozostawiamy ten wniosek do decyzji Komisji. Nie będziemy za to umierać. Zaproponowaliśmy pewne rozwiązanie, ale będzie tak, jak pan przewodniczący uzna.

Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):

To znaczy, że chodzi o to, żeby z tej zmiany nr 1 zrezygnować?

Legislator Tomasz Czech:

Panie przewodniczący, w tym przypadku oczywiście wymagana byłaby poprawka i musiałoby podpisać się pod nią trzech posłów, bo to jest prawo europejskie.

Podsekretarz stanu w MS Marcin Warchoł:

W związku z tym, że nie mamy na to zgody, musimy poprawkę uzgodnić. To nie jest tak, że poprawki są zgłaszane *ad hoc* na posiedzeniu Komisji. Gdyby to była poprawka legislacyjna, to zrozumiałbym, ale to nie jest poprawka tego typu. W związku z tym nie wyrażamy zgody na tego rodzaju procedowanie. Prosiłbym jednak o pozostawienie tego odnośnika.

Przepraszam, wycofuję się z wcześniejszego stanowiska.

Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):

Dziękuję bardzo, czy są inne uwagi do zmiany nr 1?

Nikt uwag nie zgłasza, a zatem, jeżeli nie usłyszę sprzeciwu, to uznam, że zmiana została przyjęta. Nikt uwag nie zgłasza, stwierdzam, że zmiana nr 1 została przyjęta.

Czy są uwagi do zmiany nr 2? Nikt uwag nie zgłasza. Stwierdzam, że zmiana nr 2 została przyjęta.

Czy są uwagi do tej zmiany nr 3? Proszę bardzo panie mecenasie.

Legislator Tomasz Czech:

Panie przewodniczący, wskazujemy tylko na zakres odesłań, o których mowa w tym przepisie, ponieważ na samym końcu, co stanowi nowość, odsyłamy do Kodeksu karnego skarbowego. Proszę zwrócić uwagę, że odsyłamy w całości do art. 33 k.k.s., ale już tylko do art. 43 § 1 i 2 k.k.s., a więc tylko do wybranych przepisów art. 43, które właściwie powinny mieć zastosowanie do omawianego przepisu k.p.k. Zastanawiamy się, czy tutaj powinno być odesłanie do całego art. 33 czy tylko do art.33 § 3 k.k.s. To jest kwestia decyzji rządu.

Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):

Proszę, panie naczelniku, o zajęcie stanowiska.

Naczelnik w MS Rafał Kierzynka:

Dziękuję bardzo. Nie sprzeciwiamy się takiej zmianie, o której mówił pan mecenas. Zgadzamy się na to, żeby dokładnie przywołać, o który artykuł chodzi.

Legislator Tomasz Czech:

Przepraszam bardzo, ale mamy jeszcze jedną sprawę. Jak rozumiem, pomiędzy poszczególnymi przywołanymi przepisami Kodeksu karnego skarbowego, powinno być użyty zamiast spójnika „i" spójnik „lub". Czyli powinno być zapisane: „oraz art. 33 § 3 lub art. 43 § 1 lub 2 lub art. 43a Kodeksu karnego skarbowego".

Naczelnik w MS Rafał Kierzynka:

Pełna zgoda.

Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):

Jest na to zgoda. Czy jest sprzeciw wobec przyjęcia zmiany wraz z tymi uwagami Biura Legislacyjnego, które państwo usłyszeliście? Nikt sprzeciwu nie zgłasza, a zatem stwierdzam, że zmiana została przyjęta wraz ze zmianami natury legislacyjnej.

Czy są uwagi do zmiany nr 4? Nikt uwag nie zgłasza. Stwierdzam, że zmiana została przyjęta.

Czy są uwagi do zmiany nr 5? Nikt uwag nie zgłasza. Stwierdzam, że zmiana została przyjęta.

Czy są uwagi do zmiany nr 6? Nikt uwag nie zgłasza. Stwierdzam, że zmiana została przyjęta.

Czy są uwagi do zmiany nr 7? Nikt uwag nie zgłasza. Stwierdzam, że zmiana została przyjęta.

Czy są uwagi do zmiany nr 8? Proszę bardzo panie mecenasie.

Legislator Tomasz Czech:

Proponujemy poprawkę natury legislacyjnej. Jeśli chodzi o dodawanie nowych liter w ustawach, to zwykle stosujemy alfabet łaciński. W związku z tym, że po literze „u" jest litera „v", a więc powinno się tutaj dodać art. 589v.

Przy tej okazji poprosilibyśmy, jeżeli się państwo na to się zgodzicie, o wyrażenie zgody i upoważnienie do dokonania w tekście zmian typowo językowych. Jeżeli oczywiście będziemy mieli jakieś wątpliwości, będziemy je zgłaszać Komisji. Takie drobne rzeczy sami poprawimy, żeby państwu już czasu nie zabierać. Te zmiany zostały uzgodnione z rządem.

Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):

Jest zgoda, panie mecenasie, i to nieustająca. Czyli nie ma innych uwag do tej zmiany? Nikt nie zgłasza uwag. Stwierdzam, że zmiana została przyjęta.

Czy są uwagi do kolejnej zmiany? Proszę bardzo, panie mecenasie.

Legislator Piotr Podczaski:

Jeśli można, panie przewodniczący, to poprosilibyśmy, żeby zmianę nr 8, ponieważ jest to zasadnicza zmiana w tym projekcie i ona jest już praktycznie do końca projektu, rozpatrywać artykułami.

Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):

Tak, chciałem ją rozpatrywać po kolei artykułami. Tak zaplanowałem, ale tam są jeszcze rozdziały. Tutaj cały rozdział otrzymuje brzmienie. Czy do tytułu tego rozdziału są uwagi? Nie ma uwag.

Czy do art. 589w są uwagi? Nie ma.

Legislator Tomasz Czech:

Panie przewodniczący. Jest kilka uwag, bo w tym artykule jest dość dużo paragrafów. Po pierwsze, mamy uwagę do § 4. Chodzi o kwestię stosowania tego przepisu. Napisano w nim, że przepisy rozdziału, dotyczące postanowienia, będą odpowiednio stosowane. Czy tutaj powinno być zapisane „wprost" czy „odpowiednio"? Po drugie, czy zawsze sąd będzie wydawał takie postanowienie, ponieważ zastępujemy postanowienie o kontroli operacyjnej postanowieniem o wykonaniu europejskiego nakazu dochodzeniowego? Powtórzę pytanie: Czy za każdym razem sąd będzie wydawał takie postanowienie? Następnie, jeżeli chodzi o § 6 tego przepisu. Czy chodzi w nim o państwo wykonania orzeczenia, bo jak rozumiem wprowadzamy w § 1 skrót mówiący o tym, że państwo Unii Europejskiej, do którego kierowany jest europejski nakaz, jest państwem wykonania orzeczenia i do tego państwa będzie kierowany europejski nakaz dochodzeniowy (END). Jeżeli chodzi o § 7, to mamy wątpliwości co do wprowadzenia do Kodeksu postępowania karnego pojęcia „czynności operacyjne rozpoznawcze", ponieważ na razie k.p.k. nie przewiduje takiego pojęcia.

Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):

Jakie jest stanowisko Ministerstwa Sprawiedliwości?

Naczelnik w MS Rafał Kierzynka:

Jeżeli chodzi o pierwszą uwagę pana mecenasa, że przepisy stosuje się odpowiednio, to wynika ona z faktu, że tego typu środki dowodowe są w Polsce zastrzeżone do decyzji sądu. Również w przypadku END, żeby spełnić te kryteria, decyzja będzie musiała

być wydana przez sąd. Dlatego zastosowanie określenia „stosuje się odpowiednio” jest w naszym rozumieniu właściwe.

Druga kwestia ma charakter terminologiczny. W całości zgadzamy się z tą uwagą Biura Legislacyjnego. Rzeczywiście w § 1 wprowadzamy skrót. Mowa jest w nim o państwie wykonania orzeczenia i dlatego zgadzamy się z tym, że tam, gdzie piszemy o państwie Unii Europejskiej powinniśmy cały czas używać tego skrótu. Jest to zarazem nasza odpowiedź na uwagę mającą wymiar horyzontalny, ponieważ dotyczy kilku przepisów. Wyrażamy zgodę, żeby zgodnie z sugestią Biura Legislacyjnego we wszystkich tych przepisach wprowadzić stosowną poprawkę.

Trzecia uwaga również dotyczy kwestii precedensowej. Istotnie „czynności operacyjno-rozpoznawcze”, to nie jest pojęcie, którym operuje k.p.k. Jednak ten kodeks dotyczy europejskiego nakazu dochodzeniowego, a on m.in. obejmuje, może marginalnie, właśnie takie czynności. Zaproponowaliśmy w związku z tym użycie takiego sformułowania, ponieważ jest ono czytelne, jest już ugruntowane i stanowi element języka prawnego. Faktycznie wystąpi ono po raz pierwszy w takiej formie w k.p.k., ale po raz pierwszy mamy do czynienia z europejskim nakazem dochodzeniowym i dlatego obstajemy za zachowaniem takiej formuły.

Legislator Tomasz Czech:

Chciałbym doprecyzować, że w § 6 powinno być zapisane „tego państwa wykonania orzeczenia, a nie „państwa wykonania orzeczenia”. Można powiedzieć, że ten przepis jest trochę łopatologiczny i zastanawialiśmy się, czy w ogóle jest to w nim potrzebne. Jednak rozumiem, że Ministerstwu Sprawiedliwości chodzi o to, żeby wyraźnie wskazać, że chodzi o to państwo wydania orzeczenia, w którym znajduje się osoba, której END dotyczy.

Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):

Dziękuję bardzo. Jeżeli nie usłyszę sprzeciwu, to uznam, że Komisja akceptuje przyjęcie art. 589w ze zmianami legislacyjnymi, o których przed chwilą słyszeliśmy. Sprzeciwu nie słyszę. Stwierdzam, że art. 589w został przyjęty.

Przechodzimy do rozpatrzenia art. 589x. Czy są do niego uwagi? Nikt uwag nie zgłasza, Stwierdzam, że art. 589x został przyjęty.

Przechodzimy do rozpatrzenia art. 589y. Czy do tego artykułu są uwagi? Zgłasza się Biuro Legislacyjne. Proszę bardzo.

Legislator Piotr Podczaski:

Do tego artykułu, do § 1 mamy kilka drobnych uwag, ale są też poważniejsze. W pkt 1 mamy sformułowanie „organ występujący i zatwierdzający”. Nie jesteśmy pewni, czy o to tutaj chodzi. Czy nie powinno być zapisane, że chodzi o „organ wydający END i zatwierdzający END”? Czy chodzi o to, jaki organ występuje z wnioskiem o wydanie END, czy chodzi o to kto wydaje postanowienie o zatwierdzeniu END?

Legislator Tomasz Czech:

Inaczej mówiąc, czy nie powinno tu zostać użyte sformułowanie „oznaczenie organu wydającego END i zatwierdzającego END, ze wskazaniem ich adresów, numerów telefonów, telefaksów i adresów poczty elektronicznej”?

Naczelnik w MS Rafał Kierzynka:

Ten zapis jest zgodny z przepisami dyrektywy przewidującymi w formularzu END określenie zarówno organu, który wydał END, jak i tego, jeżeli byłaby taka potrzeba, organu, który zatwierdził END. Myślę, że ten przepis stanowi pełne odzwierciedlenie treści dyrektywy. Wyrażamy zgodę na użycie liczby mnogiej.

Legislator Piotr Podczaski:

Tylko, że chodzi tutaj o organ wydający, a nie występujący.

Naczelnik w MS Rafał Kierzynka:

Zgoda co do tego, że powinno zostać to zastąpione pojęciem „organ wydający”.

Legislator Tomasz Czech:

W zaproponowanym kształcie mogłaby powstać wątpliwość, czy również strona ma zostać wskazana.

Naczelnik w MS Rafał Kierzynka:

Ma więc być zapisane, że chodzi o organ wydający, a nie występujący, a więc Policja i prokurator, jeżeli zatwierdzili wydanie END.

Legislator Tomasz Czech:

Jest także zgoda strony rządowej na użycie liczby mnogiej. Ponadto w § 2 tego przepisu, na końcu zdania, jest użyte sformułowanie: „przez państwo wykonania i wydania orzeczenia". W tym przepisie mówimy przede wszystkim o państwie wykonania orzeczenia, a nie wydania orzeczenia. Wydaje się, że chodzi o organ wydający END i państwo wykonania orzeczenia.

Naczelnik w MS Rafał Kierzynka:

Tak jest, panie mecenasie. Chodzi o organ wydający END i państwo wykonania orzeczenia.

Legislator Piotr Podczaski:

Jak rozumiemy w § 6 także wyrazy: „państwu członkowskiemu Unii Europejskiej, do którego jest kierowany" powinny zostać zastąpione wyrazami: „państwu wykonania orzeczenia".

Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):

Jak rozumiem, jest akceptacja dla poprawek zgłoszonych przez Biuro Legislacyjne. Czy są inne uwagi do art. 589y? Nie słyszę uwag. Stwierdzam, że Komisja akceptuje przyjęcie art. 589y ze zmianami legislacyjnymi, o których przed chwilą słyszeliśmy.

Przechodzimy do rozpatrzenia art. 589z. Czy są uwagi do tego przepisu? Biuro Legislacyjne ma uwagi. Proszę bardzo.

Legislator Tomasz Czech:

Chodzi o kwestię wprowadzenia w przepisie wyrazów „państwa wykonania orzeczenia". Dotyczy to § 4, gdzie nie chodzi o jakiekolwiek inne państwo członkowskie Unii Europejskiej, ale o państwo wykonania orzeczenia. Podobnie w § 5 należy zapisać, że: „dotyczy czasowego wydania osoby pozbawionej wolności na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej do państwa wykonania orzeczenia". Natomiast, gdy w przepisie jest napisane, że „jeżeli chodzi o okres faktycznego pozbawienie wolności tej osoby", to czy chodzi o państwo wykonania orzeczenia, czy też o jakiekolwiek inne państwo członkowskie Unii Europejskiej?

Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):

Proszę o stanowisko Ministerstwa Sprawiedliwości.

Naczelnik w MS Rafał Kierzynka:

Jest pełna zgoda w odniesieniu do pierwszej uwagi. Rzeczywiście, chodzi o państwo wykonania. Natomiast co do drugiej uwagi pragnę wskazać, że przepis jest powtórzeniem regulacji, która dotyczy europejskiego nakazu aresztowania i okresu pozbawienie wolności. Prosilibyśmy, aby nie zmieniać tego i pozostawić tak jak jest w ENA. Faktyczne pozbawienie wolności jest to termin, który już funkcjonuje od paru lat w obiegu prawnym w Polsce i myślę, że nie ma sensu go bardziej doprecyzować, ponieważ wszyscy sobie z nim radzą. Nie uważam, żeby było konieczne dodatkowe doprecyzowanie tego terminu.

Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):

Mam pytanie do Biura Legislacyjnego. Ponieważ ta uwaga się wielokrotnie powtarza, czy nie moglibyśmy od razu wyrazić ogólnej zgody na zastąpienie tych wyrazów i nie musieli przy każdym artykule do tego powracać?

Legislator Tomasz Czech:

Będziemy zgłaszać uwagi w tej sprawie tylko wtedy, gdyż będziemy mieli wątpliwość. Jak rozumiem, resort nie zgadza się na zmianę wyrazów w § 5, którą zgłosiliśmy w drugiej poprawce?

Naczelnik w MS Rafał Kierzynka:

Jak najbardziej wyrażamy zgodę na zastąpienie w § 5 wyrazów: „innego państwa członkowskiego" wyrazami: „państwa wykonania orzeczenia". Jak rozumiem, pan mecenas zgłosił wątpliwość do pojęcia faktycznego pozbawienia wolności. Jesteśmy za tym, żeby to sformułowanie pozostawić.

Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):

Czy są inne uwagi do art. 589z, poza tymi, na które Ministerstwo Sprawiedliwości wyraziło akceptację? Nie ma innych uwag. Stwierdzam, że Komisja akceptuje przyjęcie art. 589z ze zmianami legislacyjnymi zaakceptowanym przez Ministerstwo Sprawiedliwości.

Przechodzimy do rozpatrzenia art. 598za. Czy są uwagi do tego artykułu? Proszę bardzo panie mecenasie.

Legislator Piotr Podczaski:

Mamy uwagi do § 2. Zastanawiamy się nad następującymi rzeczami. Występuje tu sformułowanie: „wydanego przez polski sąd i prokuratora". Czy jest potrzebne określenie: „polski"? Ponadto zwracamy uwagę, że END może być nie tylko wydawany przez sąd lub prokuratora. W związku z tym myślimy, czy nie lepsze byłoby sformułowanie: „wydanego lub zatwierdzonego przez sąd lub prokuratora".

Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):

Jak rozumiem, jest na te poprawki zgoda Ministerstwa Sprawiedliwości. Czy są inne uwagi do art. 589za? Nikt uwag nie zgłasza. Stwierdzam, że Komisja przyjęła art. 589za wraz z poprawką, o której przed chwilą była mowa.

Przechodzimy do rozpatrzenia art. 589zb. Czy są uwagi do tego artykułu? Proszę pana mecenasa o zabranie głosu.

Legislator Piotr Podczaski:

Proponujemy także w § 1 wyrazy: „państwa członkowskiego Unii Europejskiej" zastąpić wyrazami: „państwa wykonania orzeczenia".

Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):

Dobrze. Nie ma innych uwag, a więc stwierdzam, że art.589zb został przez Komisję przyjęty.

Przechodzimy do rozpatrzenia art. 589zc. Czy do tego artykułu są uwagi? Proszę bardzo panie mecenasie.

Legislator Piotr Podczaski:

Mamy pytanie do tego przepisu. Mamy do czynienia z dosyć specyficzną sytuację, a mianowicie, na sam europejski nakaz dochodzeniowy nie przysługuje zażalenie. Natomiast przysługuje ono wtedy, tak jak to zostało sformułowane w projekcie, kiedy przepis szczególny, dotyczący czynności wskazanej w END stanowi inaczej. Prosilibyśmy o wyjaśnienie, o jaką sytuację chodzi. Nie mamy do końca jasności w tej kwestii. To jest także pewna nowość w k.p.k., ponieważ nie stosuje się w nim takich sytuacji, że na samą czynność, czyli na postanowienie o END, zażalenie nie przysługuje, natomiast przysługuje ono na coś co END zawiera.

Naczelnik w MS Rafał Kierzynka:

Jest to prawdopodobnie niezbyt precyzyjny zapis. W przypadku europejskiego nakazu dochodzeniowego obowiązują takie same reguły, jak w przypadku postanowienia lub zarządzenia o dopuszczeniu dowodu np. przed sądem. Co do zasady, na postanowienie o dopuszczeniu dowodu nie przysługuje żadne zażalenie. Natomiast istnieją takie dowody, których samo dopuszczenie można skarżyć, np. z podsłuchu lub przeszukania. END ma mieć taki sam zakres, jak takie zarządzenie lub postanowienie odnoszące się do dowodu. Dlatego na postanowienie w przedmiocie END zażalenie nie przysługuje,

tak samo jak z reguły na dopuszczenie dowodu, chyba że przepis szczególny dotyczący czynności wskazanej w END stanowi inaczej.

Chodzi tu o postanowienie dotyczące europejskiego nakazu dochodzeniowego, a nie na sposób przeprowadzania czynności. Sposób przeprowadzania czynności, które będzie przeprowadzał nasz partner z zagranicy, może być skarżony tylko w kraju ich przeprowadzania. Przecież my nie nadzorujemy tych czynność, a tylko wysłaliśmy europejski nakaz dochodzeniowy i partner wykonuję tę czynność. Jeżeli w prawie tego kraju, np. w Niemczech przysługuje możliwość złożenia zażalenia na sposób przeszukania, to miejscowy sąd będzie je rozpoznawał w ramach swojego postępowania. Jednak byłoby trudnym, żebyśmy to my je rozpoznawali. Chodzi więc o tego rodzaju kwestię, że na postanowienie w sprawie END zażalenie nie przysługuje, chyba że przepis szczególny w polskim prawie dopuszcza, że na dopuszczenie jakiegoś rodzaju dowodu ono jednak przysługuje.

Jeżeli panowie legislatorzy mają propozycję innego, bardziej przejrzystego sformułowania przepisu, to jesteśmy na nią otwarci.

Legislator Piotr Podczaski:

Mamy teraz większą jasność w tej materii. Chciałbym jeszcze zadać pytanie dotyczące § 2. Mamy tutaj taką sytuację, że jest w nim napisane, iż o wniesieniu zażalenia i o treści rozstrzygnięcia zapadłego w wyniku jego rozpoznania należy niezwłocznie powiadomić właściwy organ państwa wykonania orzeczenia. Wydaje się, że można powiedzieć, iż tutaj się coś urywa, ponieważ powiadamiamy ten organ w sytuacji, kiedy zażalenie było skuteczne, ale co się dalej dzieje? Co ten organ ma z tym zrobić? Czy to wstrzymuje wykonanie tej czynności?

Naczelnik w MS Rafał Kierzynka:

Z reguły wniesienie zażalenie w polskim prawie nie wstrzymuje wykonywania jakichkolwiek postanowień, a więc będzie tak również w tym przypadku. Jeżeli osoba, której to dotyczy złożyła zażalenie w Polsce np. na europejski nakaz dochodzeniowy obejmujący przeszukanie, choć jest to mało prawdopodobne, bo w naszym prawie taki nakaz jest obecnie doręczany, gdy policjant stoi już pod drzwiami, to musimy poinformować o wniesieniu takiego zażalenia. Nie ma jednak mowy o wstrzymaniu, jest to wyłącznie obowiązek informacyjny.

Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):

Nie ma innych uwag, a więc stwierdzam, że art.589zc został przez Komisję przyjęty.

Przechodzimy do rozpatrzenia art. 589zd. Czy do tego artykułu są uwagi? Nie ma uwag. Stwierdzam, że art. 589zd został przyjęty.

Przechodzimy do rozpatrzenia rozdziału 62d. Do tytułu tego rozdziału uwag nikt nie zgłasza. Stwierdzam, że został on przyjęty.

Przechodzimy do rozpatrzenia art. 589ze. Czy do tego artykułu są uwagi? Biuro Legislacyjne zgłasza uwagi. Proszę bardzo.

Legislator Tomasz Czech:

Panie przewodniczący, mamy kilka uwag. W przypadku § 2 mamy wątpliwość, czy konieczne jest doprecyzowanie, że dopuszczenie, uzyskanie lub przeprowadzenie dowodu jest zastrzeżone do właściwości sądu lub sądu wyższego rzędu. Czy wynika z tego konieczność za każdym razem dopisywania wyrazów: „lub sądu wyższego rzędu"? Przecież wiadomo, że ten sąd jest właściwy do takiego dopuszczenia. Prawdę mówiąc, sąd wyższego rzędu jest także właściwym sądem. Wydaje się nam, że nie jest to konieczne.

Po drugie, w § 3 i 4 mamy użyte sformułowanie, że: „sąd okręgowy jest wyłącznie właściwy". Czy jest konieczność wpisywania wyrazów „wyłącznie właściwy"? Czy nie wystarczy zapisać, że chodzi o sąd właściwy do wydania postanowienia?

Następnie w § 5 jest użyte sformułowanie: „właściwy sąd lub inny organ państwa wydania orzeczenia". W całym tym rozdziale posługujemy się różnymi sformułowaniami dotyczącymi END. Mowa jest w tych przepisach o: „organie, który wydał europejski nakaz dochodzeniowy" albo o: „organie państwa wydania orzeczenia", a nawet o: „organie wydającym europejski nakaz dochodzeniowy". Wydaje się, że dobrym rozwiązaniem byłoby wprowadzić w tych przepisach skrót, który stanowiłby o tym, że: „właściwy sąd

lub inny organ państwa orzeczenia, zwany w niniejszym rozdziale organem wydającym END”. Zastąpilibyśmy tym skrótem różne sformułowania dotyczące tego samego organu.

Kolejna propozycja dotyczy § 6.

Legislator Piotr Podczaski:

Mamy tu do czynienia z sytuacją, kiedy END wydał organ nieuprawniony. Piszemy, że informujemy o tym: „organ państwa wydania orzeczenia”. Czy chodzi w tym przypadku o poinformowanie organu, który był nieuprawniony, czy organu, który jest właściwy? W drugim zdaniu czytamy, że: „W razie trudności w ustaleniu właściwego sądu lub innego organu państwa wydania orzeczenia sąd lub prokurator może zwracać się do właściwych jednostek organizacyjnych Europejskiej Sieci Sądowej”. Stąd bierze się nasza wątpliwość, czy sam prokurator ma określić właściwość i skierować do właściwego organu, czy poinformować organ, od którego otrzymał END?

Naczelnik w MS Rafał Kierzynka:

Odnosząc się do uwag dotychczas zgłoszonych przez Biuro Legislacyjne, wszystkie je akceptujemy.

Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):

Chciał się jeszcze wypowiedzieć wiceprzewodniczący Komisji, poseł Andrzej Matusiewicz. Proszę bardzo.

Poseł Andrzej Matusiewicz (PiS):

Zwracam się do pana sędziego z pewnymi wątpliwościami dotyczącymi § 2. Jest w nim napisane, że jest zastrzeżenie do „właściwości” sądu, a nie do „właściwego” sądu. Chyba chodzi o rozpoznanie sprawy w pierwszej instancji? Później jest napisane: „lub sądu wyższego rzędu”. Może to oznaczać sprawę w drugiej instancji. Czy rzeczywiście uzasadnione jest skreślenie wyrazów: „lub sądu wyższego rzędu? Jeżeli zostało to *in extenso* przetłumaczone z dyrektywy, to chyba jakiś cel w tym był. Przecież ten dowód może zostać dopuszczony na etapie postępowania w drugiej instancji.

Naczelnik w MS Rafał Kierzynka:

Ten przepis nie został przepisany z dyrektywy. Jest to raczej próba dostosowania kształtu transpozycji do naszego porządku prawnego. Chciałbym zwrócić uwagę na to, że faktycznie napisaliśmy w ustawie o sądzie wyższego rzędu, choć nie z myślą o drugiej instancji, ale o sądzie okręgowym działającym jako sąd pierwszej instancji, tzn. jako na właściwość rzeczową. Wydaje się, że jeżeli omawiana propozycja Biura Legislacyjnego zostałaby wprowadzona do projektu i zostały skreślone wyrazy „lub sądu wyższego rzędu” i pozostałyby wyrazy „do właściwości sądu”, a więc określenie, że chodzi o ten sąd, co wskazywałoby na sąd właściwy rzeczowo. Sądzę, że wtedy byłoby dobrze.

Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):

Czy są jeszcze inne uwagi. Proszę, panie mecenasie.

Legislator Piotr Podczaski:

Jak rozumiem, jest akceptacja dla naszych poprawek zgłoszonych do § 2 i § 3, do definicji organu wydającego END, z konsekwencjami dla całego rozdziału. Nie będziemy tego powtarzać i konsekwentnie w pozostałych przepisach zamienimy różne sformułowania na „organ wydający END”.

W § 7 jest podobne sformułowanie: „zażalenie nie przysługuje”, o czym mówiliśmy już poprzednio. Jest tutaj troszeczkę inne sformułowanie, niż w poprzednim rozdziale, ale sprawa jest już jasna, po wypowiedzi ze strony przedstawiciela Ministerstwa Sprawiedliwości. Dlatego nie będziemy zgłaszać w tej sprawie uwag.

Pozostaje jeszcze uwaga do § 10. Mowa jest w nim o postanowieniu o wykonaniu END, który dotyczy kontroli operacyjnej. W odróżnieniu od poprzedniego rozdziału, gdzie było odesłanie do wszystkich przepisów o kontroli operacyjnej, w tym przypadku jest odesłanie tylko do niektórych przepisów. Jest to oczywiście dopuszczalne, ale zastanawiamy się, dlaczego nie ma tutaj odesłania do art. 240. Czy jest też potrzebne odesłanie do art. 241, gdzie jest mowa o tym, że te przepisy są stosowane także do innych czynności? Nie

ma też odesłania do przepisów, które stanowią o niszczeniu materiałów pochodzących z kontroli operacyjnej w przypadku ich nieprzydatności dla postępowania. Oczywiście, będzie tego dokonywał organ innego państwa, ale może się zdarzyć, że te dokumenty nie będą po prostu niszczone, mimo ich nieprzydatności.

Naczelnik w MS Rafał Kierzynka:

Jeśli chodzi o kwestię zażalenia, to jest ona już ujęta w § 7 tego artykułu, a więc nie ma potrzeby odwoływania się do art. 240. Zwracam uwagę, że jesteśmy państwem wykonania END. Oznacza to, że nasi partnerzy przysyłają nam europejski nakaz dochodzeniowy, np. o przeprowadzenie kontroli operacyjnej i my robimy tę kontrolę. Jednak my nie mamy akt sprawy, tylko END i nie wiemy dokładnie, o co toczy się cała sprawa. Oczywiście posiadamy ogólne rozeznanie, ponieważ dysponujemy kwalifikacją prawną, ale szczegóły nie są nam znane. Nie jest więc możliwe dokonanie oceny, które materiały są przydatne, a które nie. Materiały te my po prostu wysyłamy organowi, który wydał END. Podobnie, nasz prokurator lub sędzia będzie oczekiwał, że zagraniczny kolega, któremu wyśle END nie będzie na podstawie paru kartek zastanawiał się, czy materiały są mu przydatne lub nie i czy je wykorzysta. Decydować o tym będziemy w Polsce i stosować krajowe przepisy w tym zakresie. Jeżeli w jakimś państwie członkowskim UE są odmienne od naszych przepisy dotyczące np. niszczenia zbędnych materiałów dowodowych, to jest to dokonywane na odpowiedzialność drugiej strony. My mamy swoje regulacje i niszczymy niepotrzebne materiały. Jeżeli to ja wystąpię z END i mam zbędne materiały, to je zniszczę. Trudno mi jednak decydować o ich przydatności tylko na podstawie europejskiego nakazu dochodzeniowego, bez znajomości całej sprawy. Dlatego zdecydowaliśmy się, po konsultacjach m.in. z Prokuraturą Krajową, żeby w ustawie przywołać konkretnie tylko te przepisy, które mają realne zastosowanie w tej specyficznej sytuacji świadczenia usługi dla naszych zagranicznych kolegów.

Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):

Czy są jeszcze inne uwagi do art. 589ze? Nikt uwag nie zgłasza. Stwierdzam, że Komisja przyjęła art. 589ze.

Czy są uwagi do art. 589zf?

Legislator Tomasz Czech:

Konsekwentnie będziemy wprowadzali do treści przepisu zaakceptowane już poprawki legislacyjne.

Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):

Innych uwag nie ma. Artykuł 589zf został przez Komisję przyjęty.

Czy są uwagi do art. 589zg? Proszę przedstawiciela Biura Legislacyjnego o zabranie głosu.

Legislator Piotr Podczaski:

Mamy w tym artykule w § 1 użyte sformułowanie: „sąd lub prokurator orzeka w przedmiocie wykonania END w miarę możliwości niezwłocznie”. Chcielibyśmy się zapytać, czy jest potrzebne określenie: „w miarę możliwości”? Wygląda to na stopniowanie tych możliwości. Możemy zrobić coś niezwłocznie lub w miarę możliwości niezwłocznie.

Legislator Tomasz Czech:

Proponujemy ten wyraz wykreślić.

Naczelnik w MS Rafał Kierzynka:

Pełna zgoda, panie mecenasie. Nie stopniujemy możliwości

Legislator Piotr Podczaski:

Mamy jeszcze jedną uwagę do § 2, który zaczyna się słowami: „W uzasadnionych przypadkach, gdy termin określony w § 1 nie może być dotrzymany…”. Czy potrzebne są w tym przepisie wyrazy; „w uzasadnionych przypadkach”. Może powinniśmy rozpocząć ten przepis od słów: „Jeżeli termin określony w § 1 nie może być dotrzymany”. Proponujemy więc skreślenie wyrazów: „W uzasadnionych przypadkach, gdy”. Te same uwagi będziemy mieli do następnego artykułu. Chodzi o skreślenie w art. 589zh w § 1

wyrazów: „w miarę możliwości" oraz w art. 589zh w § 2 zastąpienie wyrazów: „W uzasadnionych przypadkach, gdy" wyrazem: „Jeżeli".

Naczelnik w MS Rafał Kierzynka:

Pełna zgoda.

Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):

Innych uwag nie ma. Artykuł 589zg został przez Komisję przyjęty ze zmianami, o których przed chwilą była mowa.

Przechodzimy do rozpatrzenia art. 589zh. O uwagach już mówiliśmy. Innych uwag nie ma. Artykuł 589zh został przyjęty.

Przechodzimy do rozpatrzenia art. 589zi. Czy są uwagi do tego artykułu.

Legislator Tomasz Czech:

Oprócz już zaakceptowanych wcześniej poprawek, konsekwentnie wprowadzanych do kolejnych przepisów, mamy jeszcze dwie uwagi. Pierwsza z nich dotyczy § 2, gdzie jest mowa: „po bezskutecznym upływie terminu sąd lub prokurator". Czy konieczny jest wyraz: „bezskuteczny"? Czy nie wystarczy, że napiszemy: „po upływie terminu sąd lub prokurator postanawia o wykonaniu zastępczej czynności dochodzeniowej"?

Druga uwaga dotyczy § 3 pkt 5. Jest tam napisane, że zastępczej czynności dochodzeniowej nie przeprowadza się, jeżeli END dotyczy m.in. identyfikacji abonenta. Nie zostało sprecyzowane, czego ma to być abonent? Z tego, co udało się nam znaleźć w dyrektywie, wiemy, że chodzi o abonenta telefonu. Również wprowadzamy w tej ustawie, nie po raz pierwszy, nowe pojęcie – adres IP. Jak rozumiemy, nie ma pomysłu zastąpienie tego sformułowania innym.

W § 6 jest sformułowanie: „czas trwania i warunki czynności". Czy nie powinno być to zapisane tak jak w art. 589w § 7, więc: „czas trwania i warunki wykonywania czynności"?

Wydaje nam się także, że w § 7 odesłanie nie powinno być do § 5, ale do § 6, gdzie jest mowa o informacji i upływie terminu.

Naczelnik w MS Rafał Kierzynka:

Wyrażamy zgodę na wszystkie poprawki.

Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):

Czy są inne uwagi do art. 589zi? Innych uwag nie ma. Stwierdzam, że art. 589zi został przez Komisję przyjęty ze zmianami zaakceptowanymi przez Ministerstwo Sprawiedliwości.

Przechodzimy do rozpatrzenia art. 589zj. Czy są uwagi do tego artykułu?

Legislator Piotr Podczaski:

W § 1 pkt 3 mamy sformułowanie, które nie do końca jest, naszym zdaniem, precyzyjne. Brzmi ono obecnie: „wykonanie END mogłoby narazić na niebezpieczeństwo źródło informacji wykorzystywanych w czynnościach operacyjno-rozpoznawczych". Mówiąc szczerze, w ustawodawstwie nie mamy takiego pojęcia jak „źródło informacji". W ustawie o IPN występuje chyba pojęcie „osobowego źródła informacji". O jakie tu źródło informacji chodzi? Czy chodzi o narażenie na niebezpieczeństwo osób, które uczestniczą w tych czynnościach operacyjno-rozpoznawczych? Jest to bardzo szerokie pojęcie, a pragnę przypomnieć, że na podstawie tego przepisu odmawia się wykonania END i dlatego, naszym zdaniem, ten przepis powinien być precyzyjnie sformułowany.

Trochę podobne zastrzeżenia mamy do pkt 4. Mowa jest w nim o tym, że odmawia się wykonania END, gdy dotyczy on przesłuchania osób. Na końcu przepisu jest wskazane, że chodzi o okoliczności objęte zakazem przesłuchania określonych w przepisach szczególnych. O jakie przepisy szczególne chodzi? Naturalnie, oprócz k.p.k., który jest tutaj przywołany, jeżeli chodzi o bezwzględne zakazy dowodowe.

Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):

Proszę bardzo przedstawiciela ministerstwa Sprawiedliwości o wyjaśnienie.

Naczelnik w MS Rafał Kierzynka:

Odpowiadając na pierwszą uwagę, pragnę wyjaśnić, że chodzi oczywiście o osobowe źródło informacji, a w gruncie rzeczy chodzi o funkcjonariuszy wykonujących czynności operacyjno-rozpoznawcze oraz o osoby udzielające im pomocy w zakresie tych czynności. To sformułowanie, które podałem, wynika z ustawy o Policji i taka była nasza intencja. Jesteśmy otwarci na doprecyzowanie tego przepisu. Zgadzam się z tym, co powiedział pan mecenas, że zwłaszcza w przypadkach przesłanek odmowy, powinny być one szczególnie precyzyjne.

Jeśli chodzi o pkt 4 dotyczący przesłuchiwania osób na okoliczności objęte zakazami dowodowymi, to sformułowanie „inne przepisy" dotyczy np. art. 52 ustawy o ochronie zdrowia psychicznego. Zgadzam się jednak z uwagą, że można byłoby ten fragment przepisu sformułować w sposób bardziej ogólny, odwołując się do okoliczności objętych bezwzględnym zakazem przesłuchania. Może bez tej kazuistyki i bezwzględności zakazu, takiej jak w przypadku duchownego w odniesieniu do okoliczności, o których dowiedział się w trakcie spowiedzi lub adwokata w przypadku okoliczności, o których dowiedział się w trakcie udzielania pomocy prawnej. Obejmie to także przepis ustawy o ochronie zdrowia psychicznego.

Legislator Tomasz Czech:

Mowa jest o artykule 178 k.p.k. oraz o przepisach szczególnych. Mam wątpliwości, czy chodzi tylko o przepisy k.p.k. czy także, jak wskazywał pan sędzia, przepisy innych ustaw. Mamy przygotowaną pewną propozycje zmian w tych przepisach. Pkt 3 postulujemy nadać brzmienie: „3) wykonanie END mogłoby narazić na niebezpieczeństwo funkcjonariuszy przy wykonywaniu czynności operacyjno-rozpoznawczych oraz osoby udzielające im pomocy w zakresie tych czynności;". Ten zapis chyba odzwierciedlałby to, o czym mówił pan sędzia.

Natomiast pkt 4 proponujemy nadać brzmienie: „4) END dotyczy przesłuchania na okoliczności objęte bezwzględnym zakazem przysłuchania;". Byłaby to więc każda okoliczność.

Naczelnik w MS Rafał Kierzynka:

Proponuję, żeby użyć liczby pojedynczej w wyrazie: „funkcjonariusz" oraz: „osoba".

Legislator Tomasz Czech:

Wprowadzimy te zmiany w przepisie. Ponadto mamy uwagę do § 2 pkt 8. Proszę zwrócić uwagę na porównanie tego pkt 8 z § 4 tego artykułu, do którego zresztą w § 4 się odwołujemy. W pkt 8 jest mowa o tym, że END dotyczy przesłuchania osób, o których mowa w art. 179. Tymczasem w § 4 jest mowa o art. 179 § 1. Czy nie powinniśmy jednak tych przepisów ujednolicić, jeśli chodzi o zakres odesłań? Moglibyśmy ujednolicić w ten sposób, że odesłalibyśmy w pkt 8 do art. 171 § 1, a wtedy w § 4 nie musielibyśmy precyzować, że dotyczy przypadków określonych w § 2 pkt 8, jeżeli END dotyczy osób i okoliczności określonych w art. 179 § 1 lub art. 180 § 1 i 2. Czyli odesłalibyśmy do samego pkt 8 § 2, a więc brzmiałoby to: „w przypadku określonym w § 2 pkt 8 sąd działając…". Dalej , tak jak w przepisie.

Naczelnik w MS Rafał Kierzynka:

Jak najbardziej wyrażamy zgodę.

Legislator Piotr Podczaski:

Podobne sformułowanie, jeśli chodzi o informacje z czynności operacyjno-rozpoznawczych, jest też w § 2 w pkt 3. Ponieważ nie jest to do końca jasne, ale przyjęliśmy już w tamtym przepisie pkt 3, to zastanawiamy się, czy ten punkt nie brzmiałby lepiej gdybyśmy zapisali go tak: „3) wykonywanie END wiązałoby się z ujawnieniem informacji niejawnych uzyskanych w toku czynności operacyjno-rozpoznawczych, jak również związanych z prowadzeniem tych czynności;". Dlatego że, jak rozumiem, tam będziemy mieli kwestie osobowe, a tu wszystkie inne.

Naczelnik w MS Rafał Kierzynka:

Całkowita zgoda.

Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):

Czyli jest zgoda Ministerstwa Sprawiedliwości. Więcej uwag nie ma.

Legislator Tomasz Czech:

Tu ma być także organ, zgodnie z przyjętym skrótem.

Legislator Piotr Podczaski:

Więcej uwag do tego przepisu nie mamy.

Poseł Andrzej Matusiewicz (PiS):

Chciałbym zapytać się przedstawicieli Ministerstwa Sprawiedliwości, czy jest zgoda na propozycję Biura Legislacyjnego dotyczącą nadania nowego brzmienia art. 589zj § 1 pkt 3: „wykonanie END mogłoby narazić na niebezpieczeństwo funkcjonariuszy przy wykonywaniu czynności operacyjno-rozpoznawczych oraz osoby udzielające im pomocy w zakresie tych czynności;". Czy to nie jest poprawka natury merytorycznej, a nie legislacyjnej?

Legislator Tomasz Czech:

Panie przewodniczący, większość poprawek, które zgłaszamy, to są poprawki merytoryczne ewentualnie legislacyjne, ale o takim charakterze, że wymagają przejęcia ich przez posłów. Pod tymi propozycjami byłyby potrzebne podpisy posłów.

Legislator Piotr Podczaski:

Wszystkie poprawki przygotowane przez Biuro Legislacyjne zostały państwu dostarczone.

Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):

Czy są jeszcze inne uwagi do art. 589zj? Nie ma uwag. Stwierdzam, że Komisja przyjęła art. 589zj wraz z poprawkami, o których była przed chwilą mowa.

Przechodzimy do rozpatrzenia art. 589zk. Czy do tego artykułu są uwagi? Proszę przedstawiciela Biura Legislacyjnego o zabranie głosu.

Legislator Tomasz Czech:

Mamy tylko pewną wątpliwość do § 2. Proponujemy w tym przepisie poprawkę językową, ale chcielibyśmy uzyskać akceptację strony rządowej. Jak rozumiemy, chodzi tu o odroczenie wykonania END? Czyli ten przepis powinien brzmieć: „Po ustaniu przyczyny odroczenia wykonania END właściwy sąd lub prokurator niezwłocznie przystępuje do jego wykonania…"? Dalej, tak jak w przepisie.

Naczelnik w MS Rafał Kierzynka:

Dokładnie o to chodzi.

Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):

Czy jest zgoda na tę poprawkę? Jest zgoda. Czy są inne uwagi do art. 589zk? Innych uwag nie ma. Stwierdzam, że art. 589zk został przez Komisję przyjęty.

Przechodzimy do rozpatrzenia art. 589zl. Czy są uwagi do tego artykułu? Uwagi zgłasza Biuro Legislacyjne. Proszę bardzo.

Legislator Piotr Podczaski:

Mamy uwagi do § 3. Naszym zdaniem ten przepis nie pasuje do tego artykułu. Chodzi o to, że w tym artykule, w § 4 mowa jest o potwierdzeniu otrzymania END. Natomiast w § 3 jest napisane, że sąd lub prokurator niezwłocznie informuje organ wydający END. Czy ten § 3 jest związany z tym potwierdzeniem, o którym mowa w § 4? Czy to potwierdzenie ma zawierać punkty, które są zapisane w § 3? Z drugiej strony wzór formularza potwierdzenia otrzymania END będzie wynikał z rozporządzenia, o którym mowa w § 4 .

Jeżeli chodzi o § 3 pkt 4, to mamy jeszcze jedną uwagę. Jest tu napisane, że: „o każdym przypadku odmowy wykonania END lub o postanowieniu przeprowadzenia innego dowodu na podstawie art. 589zi § 2 lub 4;". Wydaje nam się, że w art. 589zi nie mówi się o przeprowadzeniu innego dowodu tylko o przeprowadzeniu zastępczej czynności dochodzeniowej, czyli o postanowieniu o przeprowadzeniu takiej czynności na podstawie art. 589zi § 2. Jednak, czy na pewno także na podstawie § 4? Przecież, jak mówiłem, na pod-

stawie tego paragrafu nie przeprowadza się innej czynności dochodzeniowej. Wydaje się, że powinien tu być wpisany § 5, a nie § 4.

Naczelnik w MS Rafał Kierzynka:

Faktycznie, trochę mechanicznie powieliliśmy treść tego artykułu z treści dyrektywy. Przepraszam za to najmocniej. Rzeczywiście, ta uwaga jest słuszna i należy ten przepis rozbić na dwie jednostki redakcyjne, a więc z treści art. 589zl § 3 utworzyć nowy artykuł po art. 589zl, ponieważ inna jest materia. Tak samo wyrażamy zgodę na zastąpienie w art. 589zl w § 3 w pkt 4 wyrazów: „art. 589zi § 2 lub 4" wyrazami: „art. 589zi § 2 lub 5". Zgadzamy się również jak najbardziej na zastąpienie wyrazów: „innego dowodu" wyrazami: „zastępczej czynności dochodzeniowej". Dzięki temu będą jednolite sformułowania. Jest pełna zgoda na propozycje Biura Legislacyjnego.

Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):

Dziękuję bardzo. Czy są inne uwagi? Nie ma uwag. Stwierdzam, że Komisja przyjęła art. 589zl.

Przechodzimy do rozpatrzenia art. 589zm. Czy są uwagi do tego artykułu?

Legislator Tomasz Czech:

Mamy uwagi do tego artykułu. Pierwsza dotyczy § 2 i sformułowania: „wystąpienie technicznych przeszkód". Czego mają dotyczyć te techniczne przeszkody? Czy chodzi o przeszkody uniemożliwiające wykonanie END? Czy to mają być jakieś inne przeszkody?

Druga uwaga dotyczy stosowania odpowiednio § 1. Jak rozumiem, w przypadku tych dwóch okoliczności również właściwy sąd lub prokurator będzie konsultował się z właściwym sądem lub innym organem państwa wydania orzeczenia i – jeżeli wymaga tego interes wymiaru sprawiedliwości – występuje z wnioskiem o cofnięcie END. Czy ma to być na takiej samej zasadzie jak w przypadku § 1?

Naczelnik w MS Rafał Kierzynka:

Chodzi o techniczne przeszkody, które uniemożliwiają wykonanie END, to nie są przeszkody prawne. Chodzi np. o nieczytelne dokumenty. Dlatego podkreślamy ich techniczny charakter. Proszę przypomnieć mi, o co chodziło w drugiej uwadze.

Legislator Piotr Podczaski:

Chodzi o odpowiednie stosowanie, a więc dokładnie to, co jest napisane w § 1, tzn. łącznie z możliwością wystąpienia z wnioskiem o cofnięcie END także w przypadku technicznych przeszkód.

Naczelnik w MS Rafał Kierzynka:

Tak, to jest odpowiednie stosowanie.

Legislator Tomasz Czech:

Ma to bardziej znaczenie dla wykładni, bo nie do końca jest to jasne. Czyli w § 2 po wyrazach: „wystąpienia technicznych przeszkód" dodać wyrazy: „uniemożliwiających jego wykonanie". Dzięki temu doprecyzujemy przepis i będzie wiadomo, czego dotyczą te przeszkody.

Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):

Dziękuję bardzo. Czy są inne uwagi? Nie ma uwag. Stwierdzam, że Komisja przyjęła art. 589zm.

Przechodzimy do rozpatrzenia art. 589zn. Czy są uwagi do tego artykułu?

Legislator Tomasz Czech:

Mamy zasadniczą uwagę do § 3, ponieważ chyba po raz pierwszy wprowadzamy w polskim ustawodawstwie do jakiejkolwiek innej ustawy organ czyli przedstawiciela, którego będziemy uważać za funkcjonariusza publicznego w rozumieniu przepisów Kodeksu karnego. Przypomnę, że w Kodeksie karnym mamy art. 115 § 13, gdzie enumeratywnie wymieniony jest katalog podmiotów uważanych w Polsce za funkcjonariusza publicznego. Mamy do czynienia z pierwszym przypadkiem, iż w innej ustawie wskazujemy, że jakaś osoba ma być uważana za funkcjonariusza publicznego. Jak rozumiem, chodzi o to, że zgodnie z dyrektywą, taka osoba będzie uważana za funkcjonariusza publicznego

zarówno w znaczeniu jego ochrony, jak i korzyści, a także odpowiedzialności za ewentualne przestępstwa, która jest przewidziana dla funkcjonariuszy publicznych w Polsce. W związku z tym wydaje się nam, że treść tego paragrafu powinna zostać wpisana do Kodeksu karnego, do art. 115.

Ponadto § 4 proponujemy nadać inne brzmienie; „§ 4. Jeżeli Skarb Państwa poniósł odpowiedzialność za szkodę wyrządzoną przez przedstawiciela, o którym mowa w § 1, w związku z wykonaniem END, Skarb Państwa występuje do organu wydającego END o zwrot wypłaconej kwoty pieniężnej stanowiącej równowartość wypłaconego odszkodowania.”.

Naczelnik w MS Rafał Kierzynka:

Zacznę może od ustosunkowania się do drugiej uwagi. Wyrażamy zgodę na proponowaną redakcję i zapisanie, że Skarb Państwa poniósł odpowiedzialność, ponieważ chodzi tutaj o zaszłość.

Druga uwaga dotyczy usytuowania przepisu, który umożliwia ochronę funkcjonariusza obcego, jako funkcjonariusza publicznego, w rozumieniu przepisów k.k. Zgadzam się z tym, że jest to precedensowe rozwiązanie, a raczej konstrukcja, ponieważ art. 115 k.k. mówi o horyzontalnych, generalnych zasadach, iż pewne osoby cieszą się przywilejami takimi jak np. ochrona przewidziana, w zasadzie w każdej sytuacji, dla funkcjonariuszy publicznych. Natomiast w tym przypadku mamy do czynienia z funkcjonariuszem, który zostaje skierowany do asystowania przy czynnościach wykonywanych w Polsce, oczywiście za zgodą polskich organów, tak jak jest obecnie w przypadku pomocy prawnej świadczonej na obowiązujących zasadach. Dotyczy to tylko tej sytuacji procesowej, tylko tego wyjątkowego zdarzenia. Dlatego podtrzymujemy naszą propozycję, żeby ten przepis znalazł się wśród przepisów o europejskim nakazie dochodzeniowym, a nie w Kodeksie karnym, ponieważ przepisy znajdujące się w art. 115 k.k. dotyczą funkcjonariuszy jako takich. Natomiast w tym przypadku jest mowa o osobie działającej w ramach określonej czynności procesowej i wydaje się, że przepisy k.p.k. są właściwe dla takiego rozwiązania. Takie jest nasze stanowisko.

Legislator Tomasz Czech:

To była nasza uwaga do przemyślenia ze względu na precedensowy charakter rozwiązania. Taki przepis został już częściowo wprowadzony do Kodeksu karnego, ale o trochę innej treści, ponieważ dotyczył pracowników Międzynarodowego Trybunału Karnego. Mieliśmy, można powiedzieć, przeniesienie przedstawicieli międzynarodowego organu do polskiego Kodeksu karnego. Mamy jednak w tym przypadku do czynienia z poprawką jak najbardziej merytoryczną i w pewnym sensie systemową.

Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):

Dziękuję bardzo. Czyli pozostawiamy ten przepis w obecnej wersji. Innych uwag do art. 589zn nie ma. Stwierdzam, że art. 589zn został przyjęty.

Przechodzimy do art. 589zo. Czy są uwagi do tego artykułu? Proszę bardzo przedstawiciela Biura Legislacyjnego o przedstawienie propozycji.

Legislator Tomasz Czech:

Mamy uwagę językową i chcielibyśmy uzyskać potwierdzenie jej akceptacji. W § 1 proponujemy na samym początku tego przepisu wyrazy: „Dowody uzyskane w wykonaniu END” zastąpić wyrazami: „Dowody uzyskane w związku z wykonaniem END”. Podobną zamianę wyrazów proponujemy także w § 2. Uważamy, że jest to bardziej precyzyjne i zgodne z zasadami języka polskiego.

Proponujemy także w § 2 wyrazy: „z państwem wydania orzeczenia” zastąpić wyrazami: „organem wydającym END”, czyli tak, jak jest to zapisane w art. 589zp § 2. Dlaczego jest różnica w tych przepisach? W jednym precyzujemy organ, z którym prokurator może skonsultować swoją decyzję, a w drugim mówimy tylko ogólnie o państwie wykonania orzeczenia. Czy ma to być inny organ?

Naczelnik w MS Rafał Kierzynka:

Tu chodzi o ten sam organ, a więc można jak najbardziej wprowadzić taką poprawkę.

Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):

Czy do art. 589zo są inne uwagi? Innych uwag nie ma. Stwierdzam, że art. 589zo został przyjęty.

Przechodzimy do rozpatrzenia art. 589zp. Czy są uwagi do tego artykułu? Nie ma uwag. Stwierdzam, że artykuł został przyjęty.

Przechodzimy do rozpatrzenia art. 589zr. Czy są uwagi do tego artykułu? Nie ma uwag. Stwierdzam, że art. 589zr został przyjęty.

Przechodzimy do rozpatrzenia art. 589zs. Czy są uwagi do tego artykułu? Proszę bardzo.

Legislator Piotr Podczaski:

Zostało w tym przepisie użyte w § 1 następujące sformułowanie: „państwo wykonania lub wydania orzeczenia". Zwracamy uwagę, że ten przepis, również kolejny, nie dotyczy wykonania tylko europejskiego nakazu dochodzeniowego. Może być to sytuacja, wynikająca z dyrektywy, w której nie mamy do czynienia z END. W związku z tym, czy jest tu właściwe odwoływanie się do państwa wykonania lub wydania orzeczenia, ponieważ te pojęcia wiążą się z europejskim nakazem dochodzeniowym? Może lepszym byłoby sformułowanie: „na wniosek innego państwa członkowskiego Unii Europejskiej", tak jak jest napisane w dyrektywie?

Legislator Tomasz Czech:

Natomiast w § 3, gdzie odwołujemy się tylko do państwa wykonania orzeczenia, a chodzi chyba o państwo wykonania i wydania orzeczenia, niezależnie kto zgłosi ten wniosek, nie powinno się jednak użyć sformułowania: „państwo, które wystąpiło z wnioskiem".

Naczelnik w MS Rafał Kierzynka:

Jest zgoda na obydwie zmiany, ponieważ są to precyzyjniejsze określenia.

Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):

Dziękuję bardzo. Czy są inne uwagi do art. 589 zs? Nikt uwag nie zgłasza. Stwierdzam, że art. 589zs został przyjęty.

Przechodzimy do rozpatrzenia art. 589zt. Czy są uwagi do tego artykułu? Uwagi ma Biuro Legislacyjne. Bardzo proszę.

Legislator Tomasz Czech:

Mamy do art. 589zt do § 1 pytania o odesłania, ponieważ odwołujemy się w nim do art. 237 § 3 i 4, jednak pomiędzy tymi artykułami jest jeszcze 3a. Czy nie byłoby potrzeby uzupełnienia odesłania o § 3a? To jest merytoryczna poprawka, tak jak większość zgłoszonych dzisiaj przez Biuro Legislacyjne.

Naczelnik w MS Rafał Kierzynka:

Projekt powstawał w momencie, kiedy pomiędzy § 3 a § 4 nie było § 3a. Powinno być odesłanie do art. 237 § 3–4.

Legislator Tomasz Czech:

Taką zmianę wprowadzimy do projektu.

Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):

Dziękuję bardzo. Czy są inne uwagi do art. 589 zt? Nikt uwag nie zgłasza. Stwierdzam, że art. 589zt został przyjęty.

Przechodzimy do rozpatrzenia zmiany 9. Czy są uwagi do tej zmiany.

Legislator Piotr Podczaski:

Mamy drobną zmianę legislacyjną. W naszej ocenie cała zmiana sprowadza się do odesłania do rozdziałów…

Legislator Tomasz Czech:

Proponujemy dopisać odesłanie do dwóch nowych rozdziałów 62c i 62d. Wydaje się nam, że powinno dojść do zastąpienia wyrazów w rozdziałach 62a–62d. Ten przepis jest dość długi i wydaje się, że nie ma konieczności cytowania go w całości. Zezwalają na to znowelizowane zasady techniki prawodawczej.

Legislator Piotr Podczaski:

Proponowana zmiana będzie sprowadzała się do zastąpienia wyrazów 62a–62b wyrazami 62a–62d.

Naczelnik w MS Rafał Kierzynka:

Wyrażamy na to zgodę.

Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):

Dziękuję bardzo. Czy są inne uwagi do zmiany 9? Nie ma innych uwag. Stwierdzam, że zmiana 9 została przyjęta.

Przechodzimy do rozpatrzenia art. 2. Czy są uwagi do art. 2? Nikt uwag nie zgłasza. Stwierdzam, że art. 2 został przyjęty.

Przechodzimy do rozpatrzenia art. 3. Czy są uwagi do art. 3? Nikt uwag nie zgłasza. Stwierdzam, że art. 3 został przyjęty.

Przechodzimy do rozpatrzenia art. 4 Czy są uwagi do art. 4? Nikt uwag nie zgłasza. Stwierdzam, że art. 4 został przyjęty.

Przechodzimy do rozpatrzenia Rozdziału 20c. Czy są uwagi do tytułu tego rozdziału? Nikt uwag nie zgłasza. Stwierdzam, że tytuł rozdziału 20c został przyjęty.

Przechodzimy do rozpatrzenia art. 116c. Czy są uwagi do tego artykułu? Nikt uwag nie zgłasza. Stwierdzam, że art. 116c został przyjęty.

Przechodzimy do rozpatrzenia art. 5. Czy są uwagi do art. 5? Nikt uwag nie zgłasza. Stwierdzam, że art. 5 został przyjęty.

Czy są uwagi do art. 6?

Legislator Piotr Podczaski:

Tradycyjnie, tak jak w przypadku innych zmian w kodeksach, postulujemy trochę dłuższy niż 14-dniowy termin wejścia nowelizacji k.p.k. w życie.

Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):

Jakie jest stanowisko Ministerstwa Sprawiedliwości w tej sprawie?

Podsekretarz stanu w MS Marcin Warchoł:

Mamy już opóźnienie, a jest to prawo unijne. W związku z tym chcielibyśmy dotrzymać terminu i uchwalić nowelizację jak najszybciej.

Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):

Pozostajemy przy 14-dniowym terminie *vacatio legis*. Czy są inne uwagi do art. 6? Nikt uwag nie zgłasza. Stwierdzam, że art. 6 został przez Komisję przyjęty.

Czy jest sprzeciw wobec propozycji przyjęcia w całości projektu ustawy o zmianie ustawy – Kodeks postępowania karnego, oraz niektórych innych ustaw wraz z poprawkami? Nikt nie zgłasza sprzeciwu. Stwierdzam, że Komisja przyjęła projektu ustawy o zmianie ustawy – Kodeks postępowania karnego oraz niektórych innych ustaw (druk nr 1931).

Pozostaje kwestia wyboru posła sprawozdawcy. Proponuję kandydaturę posła Andrzeja Matusiewicza. Czy pan przewodniczący wyraża zgodę?

Poseł Andrzej Matusiewicz (PiS):

Wyrażam zgodę.

Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):

Poseł wyraził zgodę. Czy ktoś zgłasza sprzeciw wobec propozycji, żeby poseł Andrzej Matusiewicz był sprawozdawcą? Nikt sprzeciwu nie zgłasza. Stwierdzam, że Komisja powołała posła Andrzej Matusiewicz jako posła sprawozdawcę.

Wobec wyczerpania porządku dzisiejszych obrad zamykam posiedzenie Komisji Sprawiedliwości i Praw Człowieka. Bardzo serdecznie dziękuję za udział w posiedzeniu.